

Indstilling

Til Aarhus Byråd
via Magistraten

Den 17. januar 2014

Overtagelse af Østjydsk Halmvarmes halmvarmeværker

AffaldVarme Aarhus overtager de halmfyrede varmeværker i Solbjerg, Harlev og Sabro, der siden 1986 har leveret varme til de respektive fjernvarmeområder.

1. Resume

Efter drøftelser mellem parterne er der i enighed indgået aftale om, at AffaldVarme Aarhus overtager de tre halmvarmeværker samt grundene, hvorpå de tre værker ligger, når den nuværende varmeleveringsaftale udløber, 1. april 2015.

Overtagessummen er fastsat til 9,84 mio. kr. På grund af den eksisterende varmeaftales bestemmelse om over-/underskudsdeling bliver nettoovertagelsesbeløbet dog kun 1,78 mio. kr.

Som en del af overtagelsesaftalen er der ligeledes i enighed indgået en ny halmleveringsaftale mellem Østjydsk Halmvarme og AffaldVarme Aarhus for halmleverancer i de første fem år efter overtagelsen. I forhold til den nuværende aftale vil der være en årlig besparelse på ca. 2 mio. kr. fra overtagelsesdagen.

AffaldVarme Aarhus overtager 4 medarbejdere sammen med halmvarmeværkerne.

Aftalen er betinget af såvel byrådets som Østjydsk Halmvarmes generalforsamlings godkendelse.

2. Beslutningspunkter

At 1) AffaldVarme Aarhus overtager tre halmvarmeværker samt grunden, hvorpå værkerne er placeret fra Østjydsk Halmvarme A.m.b.a. pr. 1. april 2015. Værkerne overtages til den nedskrevne værdi.

At 2) Der godkendes et rådighedsbeløb og en anlægsbevilling på 9,84 mio. kr. til overtagelsen.

Aarhus Kommune

Teknik og Miljø

MTM-AVA/VarmeTransmission

Bautavej 1
8210 Aarhus V

Sagsnr. 13/024960-2
Journalnr.
Sagsbeh. Peter Gedbjerg

Telefon 8940 2000
Direkte telefon
Fax

E-mail peg@aarhus.dk
www.aarhus.dk

Lixtal: 40

At 3) Der indgås en femårig aftale med Østjydsk Halmvarme A.m.b.a. om levering af halm til den fortsatte drift af de tre værker efter 1. april 2015.

3. Baggrund

Østjydsk Halmvarme A.m.b.a.

Med udgangspunkt i en varmeleveringsaftale med det daværende Århus Kommunale Værker blev Solbjerg Halmvarmeværk A.m.b.a. stiftet den 23. januar 1985 af en kreds af halmleverandører.

På grundlag af de gode erfaringer med halmvarmeværket i Solbjerg blev et tilsvarende værk etableret i Harlev i 1989. Samtidig blev selskabet Østjydsk Halmvarme A.m.b.a. stiftet. I 1991 kom det sidste halmvarmeværk til i Sabro. Østjydsk Halmvarme driver således i dag tre halmfyrede varmeværker i Aarhus Kommune.

Halvdelen af værkernes samlede halmforbrug på ca. 25.000 tons/år stammer fra Aarhus Kommune.

Overtagelse

Samarbejdet mellem Østjydsk Halmvarme og AffaldVarme Aarhus er upåklageligt. Værkerne drives både effektivt og omkostningsbevidst.

Halmvarmeværkerne er løbende moderniseret og tilpasset de krav, som myndighederne stiller til drift og miljø. I 2003-2005 blev varmeværkerne levetidsforlænget.

Prisen på halmleverancen til værkerne er fastsat i aftalen mellem parterne. Halmprisen er høj i forhold til Dansk Fjernvarmes statistik, hvilket har resulteret i en tilsvarende høj varmepris. Den oprindelige aftale sikrede halmleverandørerne et rimeligt grundlag for startinvesteringer i halmresser, lader mv.

Aftalen mellem Østjydsk Halmvarme og AffaldVarme Aarhus er senest fornyet i 2004 med udløb i 2015. Aftalen forudsætter, at værkernes fremtid efter 2015 forhandles imellem parterne i 2013.

I forbindelse med aftaleudløbet er der overvejet tre muligheder:

1. Aftalen forlænges i 5-10 år med mindre justeringer
2. Forretningsforholdet afsluttes ved aftaleudløb og værkerne nedlægges
3. AffaldVarme Aarhus overtager værkerne til den nedskrevne værdi og indgår en femårig halmleveringsaftale med Østjydsk Halmvarme

Ad 1: Østjydsk Halmvarme ønsker som udgangspunkt at forlænge aftalen uden ændringer. Det kan AffaldVarme Aarhus ikke anbefale, idet halmprisen i den nuværende aftale er for høj i forhold til markedsprisen.

Østjydsk Halmvarme har ikke noget incitament til at investere i anden VE-teknologi. Østjydsk Halmvarmes interesse er at sælge halm. En fortsættelse af den nuværende aftale vil derfor gøre det vanskeligt at benytte værkerne til udvikling og demonstration af ny fjernvarmeteknologi.

Ad 2: Værkerne kan ikke umiddelbart nedlægges i 2015. Der er på nuværende tidspunkt intet alternativ til forsyning af de tre fjernvarmeområder. Etablering af forbindelsesledninger til varmetransmissionsnettet vurderes ikke at være rentabel.

Ad 3: En overtagelse af værkerne gør det muligt for AffaldVarme Aarhus at udvikle et eller flere af værkerne med VE-teknologi i årene frem til 2020. En overtagelse vil også gøre det muligt at indgå en ny halmleveringsaftale, der bedre afspejler de nuværende prisforhold på halmmarkedet.

AffaldVarme Aarhus kan overtage værkerne til den nedskrevne værdi, hvilket er en del af den nuværende aftale og en konsekvens af varmforsyningsloven.

Det anbefales, at AffaldVarme Aarhus overtager værkerne og indgår en ny halmleveringsaftale med Østjydsk Halmvarme.

Fremtidig halmleveringsaftale

Østjydsk Halmvarme og AffaldVarme Aarhus har som led i overtagelsesforløbet forhandlet en halmleveringsaftale på plads.

Den nuværende halmleveringsaftale er mellem de enkelte landmænd og Østjydsk Halmvarme. Den kommende aftale er en rammeaftale mellem Østjydsk Halmvarme og AffaldVarme Aarhus, hvor pris og andre generelle vilkår fastlægges.

Østjydsk Halmvarme forpligter sig til at sikre, at der altid er andelshavere nok til at levere den nødvendige halmmængde. AffaldVarme Aarhus forpligter sig til at aftage den samlede halmmængde i aftaleperioden fra Østjydsk Halmvarmes andelshavere.

Hvert år indgås der, med udgangspunkt i rammeaftalen, en individuel aftale mellem AffaldVarme Aarhus og den enkelte landmand/andels-haver om en specifik årlig mængde.

Parterne har bestræbt sig på at tilpasse aftalen efter standarden på markedet.

Aftalen træder i kraft 1. april 2015 og løber i fem år.

Samarbejdet med Østjydsk Halmvarme vil således fremover udelukkende bestå i køb af halm. Der vil ikke være yderligere økonomiske relationer.

4. Den forventede effekt

AffaldVarme Aarhus' overtagelse af de tre halmfyrede varmekæder vil ikke få nogen mærkbar konsekvens for de berørte fjernvarmekunder.

Overtagelsen er imidlertid en vigtig del af arbejdet med at realisere Klimavarmeplan 2010 og med at reducere AffaldVarme Aarhus' omkostninger.

Klimavarmeplan 2010 tager udgangspunkt i kommunens ønske om at blive CO₂-neutral i 2030. Et stort skridt imod målet forventes nået i 2016 efter konverteringen af Studstrupværket til træpiller og idriftsættelsen af det nye, biomassefyrede kraftvarmekværk i Lisbjerg.

Biomasse skal være den basis, der betyder, at samfundet på kort og mellemlangt sigt kan indpasse en meget stor andel af varierende, vedvarende energi – primært fra vind og sol – i energisystemet. Biomasse kan lagres til benyttelse i perioder, hvor vind og sol ikke er tilstrækkelig, og biomasse kan danne grundlag for produktion af flydende og gasformige drivstoffer til transportsektoren.

AffaldVarme Aarhus' udfordring i de kommende år er derfor:

- På kort og mellemlangt sigt at konvertere varmeproduktionen fra fossile brændstoffer til biomasse
- På langt sigt at konvertere varmeproduktionen yderligere i bæredygtig retning, således at den bruger mere el fra de varierende, vedvarende energikilder (VE) og mindre biomasse.

I planarbejdet er der forudsat en udbygning med VE-demonstrations-anlæg på 20 MW fjernvarme hvert af årene fra 2016 til 2019. Erfaringerne med driften af disse anlæg skal være en del af grundlaget for de nødvendige beslutninger, der skal tages først i

20'erne, således at Studstrupværket i sin nuværende form kan udfases i 2030 til fordel for en mere bæredygtig varmeproduktion.

Der bliver således i de kommende 5-7 år behov for at finde placeringsmulighed for VE-demonstrationsanlæg i kommunen. Afhængigt af den valgte teknologi vil der være geografiske bindinger; men også forhold som eksisterende pladsers infrastruktur, miljøgodkendelser og renoveringsforhold kan vise sig at være af betydning for demonstrationsprogrammets etablering.

De tre fjernvarmeområder, Solbjerg, Sabro og Harlev, betragtes ikke som en del af det centrale kraftvarmeområde (Varmeplan Aarhus). Det betyder, at AffaldVarme Aarhus efter overtagelsen af de tre værker frit kan etablere VE-demonstrationsanlæg i disse områder, såfremt anlægget i øvrigt overholder den gældende lovgivning.

5. De planlagte ydelser

Fjernvarmekunderne i de tre berørte fjernvarmeområder vil ikke, i forbindelse med AffaldVarme Aarhus' overtagelse af værkerne, mærke ændringer i ydelser eller serviceniveau.

6. Organisering af indsatsen

Det er hensigten, at varmeværkerne ved overtagelsen integreres i AffaldVarme Aarhus.

Der forventes væsentlige synergier på tre områder:

- Varmeværkernes vedligeholdelse integreres med AffaldVarme Aarhus, der kan supplere med mere specialiserede medarbejdere og værktøjer.
- Driftsovervågningen af varmeværkerne hele døgnet overtages af det døgnbemandede kontrolrum ved AffaldVarme Aarhus
- Varmeværkernes medarbejders store viden om håndtering af halm benyttes i planlægningen og driften af det planlagte, biomassefyrede kraftvarmeværk

Såfremt det på et senere tidspunkt viser sig formålstjenligt, kan samarbejdet mellem de tre halmfyrede varmeværker og det biomassefyrede kraftvarmeværk udbygges yderligere.

Som et resultat af det allerede eksisterende, tætte samarbejde mellem Østjydske Halmvarme og AffaldVarme Aarhus er det aftalt, at varmeværkerne bidrager med viden om halmhåndtering til projektgruppen for det biomassefyrede kraftvarmeværk.

Det er ligeledes besluttet, at AffaldVarme Aarhus' vedligeholdelsesafdeling assisterer de tre halmvarmeværker, således at de ikke behøver at genbesætte en stilling i forbindelse med, at en af de nuværende medarbejdere er gået på efterløn ved årsskiftet 2013/14.

Frem til den planlagte overtagelse foregår vidensudveksling og assistance på kommercielle vilkår.

Medarbejderne i de to organisationer holdes løbende orienteret om den planlagte overtagelse og deltager aktivt i forberedelserne.

7. Konsekvenser for ressourcer

Den eksisterende aftale mellem de to parter fastsætter halm- og varmepriserne.

Aftalen bestemmer også, at eventuelle over-/underskud ved værkernes drift samt i forbindelse med ophør/salg deles ligeligt mellem parterne.

Konsekvensen af forhandlingerne betyder, at der er en nettoudgift for AffaldVarme Aarhus på 1,78 mio. kr. i 2014. Dette kan sammenholdes med, at den nye leveringsaftales lavere halmpriser giver årlige driftsbesparelser på ca. 2 mio. kr.

Nettoudgiften på 1,78 mio. kr. fremkommer på følgende måde:

Parterne er ved forhandling blevet enige om at standse de løbende afskrivninger fra og med 2013, hvilket betyder, at den nedskrevne værdi af værkerne vil være 9,840 mio. kr. pr. 31. marts 2015.

Der var oprindeligt budgetteret med en årlig afskrivning i regnskabsårene 2013/2014 og 2014/2015 på 3,14 mio. kr. Denne besparelse fordeles i medfør af den eksisterende aftale ligeligt mellem parterne over de to år med 1,57 mio. kr. pr. år til hver.

Ved overtagelsen betaler AffaldVarme Aarhus den nedskrevne værdi 9,84 mio. kr. til Østjysk Halmvarme. Herved øges overskuddet i det sidste driftsår med et tilsvarende beløb, der ligeledes deles mellem parterne med halvdelen til hver.

De økonomiske konsekvenser for AffaldVarme Aarhus ved overtagelsen kan derfor opstilles som vist nedenstående:

Betaling af den nedskrevne værdi for værkerne i 2015	9,84 mio. kr.
Andel af forøget overskud i 2013/2014	-1,57 mio. kr.
Andel af forøget overskud i 2014/2015	-1,57 mio. kr.
Andel af forøget overskud i 2015	-4,92 mio. kr.
I alt, nettoudgift	1,78 mio. kr.

Hertil kommer de økonomiske konsekvenser som følge af den nye halmleveringsaftales lavere pris: Ved et årligt halmforbrug på 25.000 tons og baseret på den nye aftale bliver den årlige besparelse ca. 2 mio. kr.

Nettoomkostningen ved overtagelsen udlignes således allerede i første driftsår.

De samlede bevillingsmæssige konsekvenser kan resumeres i følgende oversigt:

<i>Beløb i 1.000 kr.</i>	2014	2015	2016	2017
Anlæg:				
Rådighedsbeløb	0	9.840	0	0
Anlæg i alt	0	9.840	0	0
Drift:				
Mindreudgift til drift (køb af varme)	-1.570	-1.570	0	0
Mindreudgift pga. overskud	0	-4.920	0	0
Mindreudgift vedr. køb af halm	0	-1.000	-2.000	-2.000
Drift i alt	-1.570	-7.490	-2.000	-2.000
Ændringer i alt	-1.570	2.350	-2.000	-2.000

De økonomiske konsekvenser indarbejdes i takstfastsættelsen ved budgetlægningen for 2015.

Den fremtidige besparelse svarer til en årlig mindreudgift på 22 kr. inkl. moms for en standardkunde i et én-familiehus på 150 m² med et årligt varmeforbrug på 17.500 kWh.

Lov om virksomhedsoverdragelse finder anvendelse ved overtagelse af værkerne. Det betyder, at AffaldVarme Aarhus overtager fire medarbejdere. Medarbejderne indplaceres i det kommunale lønsystem efter forhandling med de relevante faglige organisationer.

Da der ikke forventes umiddelbare ændringer i værkernes drift, vil der ikke være ændringer i værkernes påvirkning af hverken arbejdsmiljø eller det ydre miljø.

Kristian Würtz

/

Erik Jespersen

Bilag

Bilag 1: Overtagelsesaftale

Bilag 2: Halmleveringsaftale

Bilag 3: Tillægsbevilling, T-14-290-001

Bilag 4: Anlægsbevilling, AB-14-296-001

Tidligere beslutninger

- Kontrakt mellem Østjydske Halmvarme A.m.b.a. og Århus Kommune, Århus Kommunale Værker, vedtaget den 17. december 1990
- Tillæg til kontrakt mellem Østjydske Halmvarme A.m.b.a. og Århus Kommunale Værker, vedtaget den 1. juni 1994